



ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen johdosta.

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 136 §

ILMOITUKSEN TEKIJÄ JA KIINTEISTÖJEN OMISTAJA

Muhoksen Romu Oy
Honkalantie 133
91500 Muhos

Yhteyshenkilö

Kari Kivimäki
0400 382 370
kari.kivimaki@muhoksenromu.fi

PUHDISTETTAVA ALUE, SEN SIJAINTI JA KÄYTTÖTARKOITUS

Kunnostuskohde sijaitsee Muhoksen kunnassa, osoitteessa Honkalantie 133, kohdekiinteistöillä 494-403-80-41 (Rautamäki), 494-403-141-2 (Rautamäki II) sekä 494-403-80-27 (Mäntypiha II). Kiinteistöllä sijaitsee Muhoksen Romu Oy:n toimipiste, jonka toimialana on romuttamotoimintaa. Toimintaa jatketaan kiinteistöillä. Kohdealueella sijaitsee romuneuvojen käsittelyhalli, pressuhalli sekä kylmä varastohalli.

Romuttamoalue kuuluu Muhoksen kirkonkylän osayleiskaavaan ja on luokiteltu teollisuus- ja varastoalueeksi (T). Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Laitosalueen läheisyydessä sekä Honkalantien etelä- ja pohjoispuolella on omakotitaloja. Lähin omakotitaloalue sijaitsee noin 20 m etäisyydellä laitosalueen rajasta Honkalantien eteläpuolella.

PILAANTUMISTA KOKEVAT TIEDOT

Pilaantumista aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Kohteessa on harjoitettu romuttamotoimintaa vuodesta 1963 lähtien. Kiinteistöillä on myös harjoitettu konepajatoimintaa. Pilaantuneisuustutkimusten perusteella todettiin, että maaperä alueella on pilaantunut romuttamotoiminnan seurauksena.

Pilaantumista aiheuttava aineet ja niiden määrät

Kohteen maaperä on pilaantunut raskasmetalleilla (kromi, kupari, lyijy ja sinkki). Näiden raskasmetallien pitoisuudet ylittivät useammassa pisteessä ylemmän ohjearvon ja muutamassa pisteessä myös vaarallisen jätteen pitoisuuden.

Pilaantuneisuutta todettiin pääasiallisesti alueen pintakerroksen täyttömaissa 0,0...0,6 m syvyydellä. Perusmaasta otetuista näytteistä todettiin ainoastaan lyijyn osalta kynnysarvojen ylityksiä ja yksi alemman ohjearvon ylitys.

Kunnostettavan alueen koko on noin 6 000 m² ja pilaantuneita maa-aineksia arvioidaan syntyvän kunnostuksen aikana noin 6 000 t.

Voimakkaasti pilaantuneita maita (pitoisuudet yli ylemmän ohjearvon) arvioidaan olevan noin 2 000 t ja lievästi pilaantuneita maita (pitoisuudet alle ylemmän ohjearvon) noin 4 000 t.

Raskasmetalleja arvioidaan laskennallisesti olevan maa-aineksessa seuraavasti:

- Cr 600 kg
- Cu 1 500 kg
- Pb 16 000 kg
- Zn 2 000 kg
- V 160 kg
- As 70 kg

Kunnostettava alue rajautuu alueelle, jolle tehdään uudet rakennekerrokset ja pinnoitus, sekä öljynerotuskaivot ja putket. Alueita, jonne maanrakennustyöt eivät ulotu, ei kunnosteta.

MAAPERÄ-, POHJAVESI JA PINTAVESITIEDOT

Maa- ja kallioperä

Kohteen maaperä on maanmittauslaitoksen paikkatietoikkunan mukaan hienoa hie-tää. Pilaantuneisuustutkimusten perusteella maaperän todettiin olevan koekuoppien perusteella siltistä hiekkaa ja savea. Piha-alueiden täyttö on sekalaista soraa ja murskettä, jonka seassa satunnaisesti metalliromua. Täytön paksuus on noin 0,2-0,6 m.

Pohja- ja pintavesitiedot

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella.

Syvimmillään reiluun metriin kaivetuissa koekuopissa ei havaittu pohjavettä.

Lähin pintavesistö Muhosjoki on noin kilometrin päässä kohteesta pohjoiseen.

HAITTA-AINETUTKIMUKSET JA SELVITYKSET

Maaperätutkimukset 2011

Kohdekiinteistöjen piha-alueelta otettiin maanäytteitä yhteensä 14 tutkimuspisteestä. Näytteet otettiin kaivinkoneella tehdyistä kuopista jatkuvana näytesarjana. Koekuopat sijoitettiin alueille, joissa romuttamatoimintaa pääasiassa tapahtuu. Sijoitteluun vai-kutti suuresti tontilla olevan romun suuri määrä, joten koekuopat jouduttiin kaivamaan pääasiassa kulkureittien kohdille. Kaikissa tutkimuspisteissä näytteenotto pyrittiin ulottamaan koskemattomaan perusmaahan saakka.

Kaikista maanäytteistä (30 kpl) tehtiin maalajia sekä mahdollista haitta-aineiden ja/tai jätejakeiden esiintymistä koskevat aistinvaraiset havainnot (ulkonäkö, haju). Lisäksi maanäytteiden metallipitoisuudet (As, Cr, Cu, Pb, Ni, Zn) määritettiin XRF-analysaattorilla.

Laboratoriossa analysoitiin yhteensä viisi (5) maanäytettä. Kahdesta maanäytteestä analysoitiin keskitisleiden (C₁₀-C₂₁) ja raskaiden (C₂₁-C₄₀) öljyhiilivetyjen pitoisuudet ja

kolmesta näytteestä raskasmetallien (Vna 214/2007- listan mukaiset) pitoisuudet. Laboratorioanalyysissä merkittävimiksi raskasmetalleiksi osoittautuvat kromi, kupari, lyijy ja sinkki. Öljyhiilivetyjä ei todettu laboratorioanalyysissä. Taulukossa 1 on esitetty yhteenveto vuoden 2011 korkeimmista laboratorioanalyysituloksista.

Taulukko 1. Yhteenveto vuoden 2011 korkeimmista laboratorioanalyysituloksista

Aine	Maanperän näytepiste	Syvyys (m)	Laboratorioanalyysin pitoisuus (mg/kg)	Vertailu VNA 214/2007 ohjearvoihin/vaarallisen jätteen raja-arvoihin (SYKE ympäristöopas 98/2002)
Kromi	MR2	0,0-0,2	2163	Vaarallisen jätteen raja-arvon ylitys
Kupari	MR2	0,0-0,2	591	Vna (214/2007) Ylemmän ohjearvon ylitys
Lyijy	MR2	0,0-0,2	9218	Vaarallisen jätteen raja-arvon ylitys
Sinkki	MR2	0,0-0,2	500	Vna (214/2007) Ylemmän ohjearvon ylitys
Kromi	MR4	0,0-0,3	1410	Vaarallisen jätteen raja-arvon ylitys
Kupari	MR4	0,0-0,3	559	Vna (214/2007) Ylemmän ohjearvon ylitys
Lyijy	MR4	0,0-0,3	27660	Vaarallisen jätteen raja-arvon ylitys
Sinkki	MR4	0,0-0,3	765	Vna (214/2007) Ylemmän ohjearvon ylitys
Kupari	MR5	0,0-0,2	476	Vna (214/2007) Ylemmän ohjearvon ylitys
Lyijy	MR5	0,0-0,2	17180	Vaarallisen jätteen raja-arvon ylitys
Sinkki	MR5	0,0-0,2	409	Vna (214/2007) Ylemmän ohjearvon ylitys

Kromin, kuparin, lyijyn ja sinkin lisäksi, kohteessa todettiin myös kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia arseenia, kadmiumia ja nikkeliä.

Täydentävät tutkimukset 2015

Kohdealueelle tehtiin lisätutkimuksia 15.7.2015. Samassa yhteydessä kohteesta kerättiin kaatopaikkakelpoisuustutkimuksia varten maanäytteitä. Alueelle tehtiin kahdeksan (8) koekuoppaa noin 0,5 metrin syvyyteen. Koekuopista kerättiin yhteensä neljä kokoomanäytettä sekä otettiin pohjanäytteet perusmaasta. Maa-ainenäytteet seulottiin ja niille tehtiin magneettierottelu.

Lisätutkimukset vahvistivat aiempia tutkimuksia. Pahiten pilaantuneessa pintamaassa todettiin korkeimmat haitta-ainepitoisuudet, tulosten jäädessä kuitenkin aiempia tutkimustuloksia alhaisimmiksi maa-aineksen seulonnan ja magneettierotteen vuoksi.

Kohteen maa-ainekset voidaan kokonaispitoisuuksien ja liukoisuusominaisuuksien perusteella luokitella tavanomaiseksi jätteeksi, sillä metallien vaarallisen jätteen raja-arvot eivät ylity eikä maa-aineksesta liukene merkittävästi metalleja. Organisen hiilen pitoisuudet ovat myös vaarallisen jätteen.

KUNNOSTUKSEN YLEISSUUNNITELMA

Kunnostustarve

Kohteessa todetut raskasmetallipitoisuudet edellyttävät puhdistustoimenpiteitä maansiirtotöiden yhteydessä. Romuttamon alueelle tehdään ympäristölupamääräysten mukaiset pinnoitteet ja kenttärakenteet ja ennen töiden aloittamista maaperä tulee puhdistaa ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla.

Kunnostustavoitteet

Tavoitteena on kunnostaa pilaantuneet alueet Valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiseen ylempään ohjearvoon. Kohde sijaitsee teollisuusalueella, joten ylempi ohjearvo on riittävä kunnostuksen tavoite.

Maaperään jäävät haitta-aineet ja käyttörajoitteet

Kunnostettavalle alueelle arvioidaan jäävän vain lyijyä perusmaahan, sillä muiden haitta-aineiden pilaantuneisuus on rajoittunut poistettavaan pintamaahaan. Lyijyn pitoisuudet jäävät alle ylempään ohjearvoon. Lyijyä arvioidaan laskennallisesti jäävän kunnostettavalle alueelle noin 500 kg.

Kunnostettavan alueen lisäksi kiinteistölle jää alue, jota ei kunnosteta, koska kyseisellä alueella ei tehdä maanrakennustöitä. Alueen kunnostustarvetta ei myöskään tiedetä, koska kohdealueen maaperän pilaantuneisuus tutkittiin vain yhdellä näytenäytteellä.

Kunnostuksen jälkeen alueelle jää maankäyttö ja maa-aineisten käyttörajoitteet. Kunnostus on riittävä teollisuusalueelle, mutta jos alueen käyttötarkoitus muuttuu esimerkiksi asumiseen tarkoitetuksi alueeksi, tulee alueen maaperä kunnostaa vastaamaan tätä tasoa.

Kunnostusmenetelmä ja menetelmän ympäristövaikutukset

Muhoksen Romun alueella käytettävä kunnostusmenetelmä on massanvaihto, koska alueen pintamaat poistetaan uusien rakennekerrosten takia ja haitta-aineet ovat näissä pintamaissa. Kohteesta haitta-ainepitoisuuksiensa tai muiden ominaisuuksiensa puolesta hyötykäyttöön kelpaamaton maa-aines toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan. Poisvietävät maat lajitellaan niiden pilaantuneisuuden perusteella.

Kunnostustyö tehdään kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa kunnostetaan autovaa'an sekä hallien ympäristö ja uusitaan hulevesiviemäröinnin öljynerotusjärjestelmä. Toisen vaiheen aikana kunnostetaan käsittelykentät.

Kunnostustyö päättyy, kun kunnostettavan alueen haitta-ainepitoisuudet jäävät kenttämittauksissa ylempään ohjearvoon. Jäännöspitoisuusnäytteet varmistetaan laboratorioanalyysin.

Kunnostuksen erityispiirteet

Kohteessa on laajalla alueella metalliromuja, jotka joudutaan siirtämään tai mahdollisesti poistamaan kohteesta ennen kunnostus- ja pinnoitustöiden aloittamista. Maa-aineksen joukosta erotellaan magneetilla ja seulomalla mahdolliset metallin kappaleet, muut jätteet ja isot kivet, mikä hidastaa jonkin verran kunnostustöitä. Seulonnan vuoksi pilaantuneita maa-aineksia joudutaan varastoimaan kiinteistöllä ennen poisvientä. Kasoja välivarastoidaan kiinteistön alueella noin 2 viikkoa ennen seulontaa ja noin 2 viikkoa seulonnan jälkeen ennen maa-ainesten kuljetusta luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan. Maa-aines on haitta-ainepitoisuuksiltaan niin voimakasta, että kasoja tulee tarvittaessa kastella tai pitää peitettyinä pölyämisen estämiseksi. Maa-aines ei saa kulkeutua kunnostettavan alueen ulkopuolelle.

Maa-aineksesta seulonnalla erotettu metallijäte hyödynnetään Muhoksen Romun ympäristöluvan mukaisesti. Muu, hyödyntämiskelvoton jäte toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan.

Ennen kunnostustöiden aloitusta yrittäjä siivoaa metalliromuja pois kunnostettavalta alueelta, niin että alueella mahdollisesti kaivamaan pilaantuneita maita.

Maa-aineksen hyödyntäminen

Kohteessa voidaan hyödyntää niitä maa-aineksia joiden haitta-ainepitoisuudet jäävät alle ylempään ohjearvon ja jotka ovat muuten hyödyntämiskelpoisia. Soveltuva hyötykäyttö voi olla joko täytöissä asfaltin alla pohjavedenpinnan yläpuolella tai esimerkiksi meluvalleissa.

Vesien käsittely

Kohteessa ei muodostu merkittäviä määriä kunnostuksen aikaisia vesiä kaivannon matalasta syvyydestä. Kunnostuksen aikana kaivetaan enintään 1 metrin syvyyteen, joten vesien kertyminen kaivantoon ei ole todennäköistä.

Työn valvonta ja aikataulu

Kaivuja valvoo ja ohjaa ympäristötekniikan valvoja, jonka tehtäviin kuuluvat näytteenotot, kenttämittaukset ja havainnot, pois kuljetettavan ja hyötykäytettävän maa-

aineksen sijoituskohteiden osoittaminen ja vastaanotosta sopiminen, massamäärien kirjanpito ja yhteydenpito valvoviin ympäristöviranomaisiin.

Kunnostustöiden aloittamisajankohta ja valvojan yhteystiedot ilmoitetaan valvoville viranomaisille ennen töihin ryhtymistä. Työn ensimmäinen vaihe tehdään vuoden 2015 syksyllä, viikoilla 39–44. Toisen vaiheen toteutus tapahtuu lokakuun 2016 loppuun mennessä.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoituksen vireille tulo

Ilmoitus on jätetty Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) 24.8.2015.

Tiedottaminen

Kunnostamisesta tiedottamista ei ole nähty tarpeelliseksi.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitettua alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin määräyksin:

Kunnostustavoite

1. Kunnostusmenetelmänä voidaan käyttää ilmoituksessa esitettyä massanvaihtoa. Kunnostustavoitteena on maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset ylemmät ohjearvot alittava taso. Asetuksen mukaiset ja kunnostuksessa huomioitavat maaperän haitta-aineiden ylemmät ohjearvot kiinteistöjen alueella:

Öljyhiilivetyjakeet ja oksygenaatit:

Bensiinijakeet (C ₅ -C ₁₀)	500 mg/kg
Keskitisleet (>C ₁₀ -C ₂₁)	1000 mg/kg
Raskaat öljyjakeet (>C ₂₁ -C ₄₀)	2000 mg/kg

Metallit ja puolimetallit

Arseeni	100 mg/kg
Kadmium	20 mg/kg
Kromi	300 mg/kg
Kupari	200 mg/kg
Lyijy	750 mg/kg
Nikkeli	150 mg/kg
Sinkki	400 mg/kg

Mikäli kohteen maaperässä tai kaivetuissa maa-aineksissa ilmenee muita haitta-aineita kun mitä edellä on mainittu tai tutkimuksissa todettu, on maaperän puhdistusvaatimuksen raja-arvotasona Vna (214/2007) kynnyсарvotasot.

2. Mikäli maaperän kunnostustavoitteita ei saavuteta, on ilmoituksen tekijän/kunnostuksesta vastaavan tahon toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle riskinarviointi raja-arvojen ylittävien jäännöspitoisuuksien mah-

dollisista vaikutuksista ympäristölle ja terveydelle sekä mahdollisten jatkotoimenpiteiden ja/tai tarkkailun tarve. Riskinarvioinnin tulee olla Vna (214/2007) sekä Ympäristöhallinnon ohjeen 6/2014 mukainen riskinarviointi.

Riskinarvio ja jatkotoimenpidesuunnitelma on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja tiedoksi Oulun seudun ympäristötoimelle. Riskinarvioinnin perusteella ELY-keskus voi tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä jatkotoimenpiteistä.

Jätteiden käsittely ja maa-aineksen hyödyntäminen

3. Kaivettuja, pilaantuneita maa-aineksia tai muuta jätettä ei saa hylätä, eikä käsitellä hallitsemattomasti. Maa-aineksen haitta-ainepitoisuuden selvittämiseksi, näytteitä on otettava siten, että eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on edustavasti selvitetty. Pilaantuneet maa-ainekset ja alueelta mahdollisesti kaivutyön aikana esiin tulevat jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristösuojelulain mukaisessa luvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto.
 4. Kuljetettaessa sekä kaivettaessa pilaantuneita maita on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maa-aineksen pölyäminen on kuormauksessa ja kuljetuksessa estettävä. Tarvittaessa kuormat on kasteltava tai peitettävä kuormapeitteillä. Pilaantuneen maa-aineksen haltijan velvollisuus on laatia siirtoasiakirja, joka kulkee jätteen siirron mukana ja luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä allekirjoittamansa siirtoasiakirja tai sen jäljennös 3 vuoden ajan allekirjoituksesta.
- Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle.
5. Jos kaivutyön yhteydessä joudutaan poistamaan määräyksen 1. haitta-ainepitoisuuden alittavia maa-aineksia, voidaan näitä hyödyntää massanvaihtokaivantojen täytöissä pohjavesipinnan yläpuolella. Tässä päätöksessä ei voida antaa lupaa maa-aineksen tai jätteen hyödyntämisestä meluvallissa, vaan kyseinen toimenpide vaatii erillisen luvan.

Massanvaihdon kaivantojen täyttöön hyödynnettävät maa-ainekset ja pilaantuneet maa-ainekset tulee läjittää erilleen toisistaan.

6. Mikäli sellaisia pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) alemmat ohjearvot joudutaan pakottavasta syystä lyhytaikaisesti varastoimaan kunnostustyömaalla, on maamassat peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi sekä varastoitava tiiviillä alustalla. Lyhyt aikaisen välivarastoinnin jälkeen pilaantunut maa-aines on toimitettava luvanvaraiselle vastaanottajalle. Pilaantuneen ja kaivetun maa-aineksen varastointi alueella ei saa aiheuttaa lisäpilaantumista, eikä ympäristön roskaantumista.

Kunnostuksen valvonta ja tiedottaminen

7. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän kunnostukseen, näytteenottoon ja kunnostustöiden valvontaan. Valvojan yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä Oulun seudun ympäristötoimelle. Valvojan tulee laatia kunnostustyöstä pöytäkirja/työmaapäiväkirja, johon kirjaetaan mm. urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat, tehdyt toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjaa tulee täydentää ja ylläpitää kunnostustyön aikana. Pöytäkirja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan ja se on pyynnöstä esitettävä valvontaviranomaiselle.
8. Määräyksen 1 tarkoittamat puhdistustasot on varmennettava riittävillä kenttä- ja laboratorionäytteillä. Kenttätestien tulosten varmistamiseksi tulee riittävä määrä jäännöspitoisuusnäytteistä analysoida laboratoriossa. Analysoinnin tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.
9. Kunnostuksen alkamisesta on ilmoitettava viimeistään viikkoa ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Oulun seudun ympäristötoimelle ja tarvittaessa myös lähinaapureille. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista (esimerkiksi kunnostustyön suunnitelmasta poikkeaminen) ja päästöistä on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulun seudun ympäristötoimelle. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Jos poikkeuksellisesta tilanteesta voi aiheutua välitön onnettomuusriski, tapauksesta on ilmoitettava viivytyksettä myös alueelliselle pelastuslaitokselle.
10. Kunnostustyön saa aloittaa aikaisintaan 45 päivän kuluttua siitä kun ilmoitus on tullut vireille Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen.

Tarkkailu ja raportointi

11. Mikäli massanvaihtokaivantoihin kertyy vettä, on sen sisältämät haitalliset aineet selvitettävä. Tarvittaessa pilaantunut vesi tulee toimittaa käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen tai käsitellä muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Jätevesiviemäriin johdettaessa tulee asia sopia viemärilaitoksen kanssa.
12. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulun seudun ympäristötoimelle viimeistään kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportti tulee laatia Ympäristöopas 2010, Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen loppuraportti-ohjeen mukaisesti.

Loppuraportista tulee lisäksi tehdä tiivistelmä julkishallinnon sähköistä lomakepalvelua käyttäen (www.suomi.fi, Pilaantuneen maaperän puhdistamisen loppuraporttitiivistelmä YM027), tiivistelmä on myös liitettävä loppuraporttiin.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Ympäristösuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntäminen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa.

Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi ja hallitsemiseksi.

Perustelut kunnostusta koskeville määräyksille

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnyksarvot, alemmat ohjearvot ja ylempät ohjearvot, joita käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnyksarvon, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jollei arvioinnista muuta johdu: 1) alueella, jota käytetään teollisuus-, varasto- tai liikennealueena taikka muuna vastaavana alueena, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylempien ohjearvon; 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitetulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjearvon.

Pilaantuneen maaperän ilmoituksessa ja kunnostuksen yleisuunnitelmassa kunnostustavoitteeksi on esitetty valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisia ylempiä ohjearvoja. Ilmoituksen tekijä on esittänyt, että maaperän kunnostaminen rajautuu alueelle, jolle tehdään uudet rakennekerrokset ja pinnoitus, sekä öljynerotuskaivot ja putket. Mikäli kunnostettavan alueen ulkopuolella tehdään jatkossa maanrakennustöitä, tulee maaperä ensin tutkia ja kunnostaa.

Ilmoituksessa esitetty kunnostustavoite on hyväksytty, koska kohdekiinteistöt on merkitty osayleiskaavassa teollisuus- ja varastoalueeksi (T) ja kiinteistöillä tullaan jatkamaan ympäristöluvan mukaista romuttamatoimintaa. Vuosien 2015 ja 2016 aikana toteutettava maaperän puhdistaminen esitettyihin tavoitetasoihin on katsottu olevan riittävä ympäristöolosuhteet sekä alueen maankäyttö huomioon ottaen. Mikäli alueella todetaan muita kuin tutkimuksissa todettuja haitta-aineita, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-ainesten osalta valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisesti. (Määräys 1.)

Mikäli kunnostusmenetelmillä ei päästä kunnostustavoitteeseen voi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hyväksyä poikkeamisen edellä asetetusta kunnostustavoitteesta. Päätöksestä poikkeamisen edellytyksenä on että, riskinarvioinnin ja mahdollisen jatkotoimenpidesuunnitelman perusteella voidaan luotettavasti osoittaa, että

kohtealueesta ei pitkään ajankuluessa aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle ja/tai terveydelle eikä haitta-aineiden leviämistä pääse tapahtumaan. (Määräys 2.)

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnoissa sovelletaan varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta. Jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa, kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheuttavan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi taikka jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua viedä poistettavat maa-ainekset ja alueelta mahdollisesti kaivutyön aikana esiin tulevat jätteet sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien selvittämisellä voidaan erotella ja luokitella toisistaan pilaantuneet ja pilaantumattomat maa-ainekset. Jätettä saa luovuttaa vain jätelain 29 §:n tarkoittamalle luvalliselle jätteen vastaanottajalle. (Määräys 3.)

Pilaantuneiden maamassojen käsittelystä, välivarastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksesta on tarpeen antaa määräykset, ettei kunnostustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveystahetta.

Jätelain 121 § mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle. (Määräys 4.)

Kestävän kunnostuksen ympäristötekijät, sosiaaliset tekijät ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen, voidaan massanvaihdon kaivannossa käyttää tavoitetason allittavia maa-aineksia. Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamispäätöksessä ei voida antaa lupaa maa-aineksen tai jätteen hyödyntämiselle esimerkiksi meluvälillä.

Mikäli pilaantuneita massoja joudutaan välivarastoimaan alueella, lisäpilaantumisen estämiseksi varastointiajan tulee olla lyhyt ja maaperän puhtaus varastoinnin jälkeen on syytä varmistaa. Pilaantuneen maa-aineksen vastaanottaminen ja käsittely on luvanvaraista toimintaa. Pilaantuneiden massojen peittämisellä estetään lisäpilaantuminen kiinteistöllä. (Määräys 5.)

Valvojan nimeämällä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Määräyksessä mainittujen tietojen dokumentointi on tarpeen kunnostustyön asianmukaisen toteutumisen, valvonnan ja tiedonkulun vuoksi. (Määräys 6.)

Massavaihdon yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajausta on varmistettava laboratorioanalyysillä. Laboratorioanalyysillä tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus ja varmennetaan kunnostustavoitteiden toteutuminen. (Määräys 7.)

Valvonnan ja tiedonsaannin kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille sekä naapurille toimitetaan tieto kunnostustöiden suunnitellusta ajankohdasta ennen töiden aloittamista. Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty toiminnan valvontaa

varten. Määräys pilaantumisen torjuntavelvollisuudesta on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi. (Määräykset 8. ja 9.)

Kaivantoihin kertyvän veden haitta-ainepitoisuuksien selvittämisellä, tunnistetaan kunnostusalueen vesien käsittelyn tarve ja esitetään mahdollisten haitta-aineiden leviäminen ympäristöön. (Määräys 10.)

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet sekä jälkiseurantarve. Loppuraportin laadun varmistamiseksi päätöksessä on tarpeen antaa vaatimuksia raportin sisällöstä. (Määräys 11.)

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 84 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190 §, 191 §, 205 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24 §, 25 § 26 §

Jätelaki (646/2011) 5 §, 8 §, 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 121 §, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11 §, 24 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2015 (1397/2014)

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 1375 €

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2015 ja sen liitteenä olevan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän päätöksen käsittelyyn kului 25 tuntia.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös hakijalle

Jäljennös maksutta:

Sito (s-posti)

Oulun kaupunki, Oulun seudun ympäristötoimi

Muhoksen kunta

Suomen ympäristökeskus (s-posti)

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tiedottaa tästä päätöksestä kuuluttamalla Muhoksen kunnan ilmoitustaululla ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 § mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen 12.10.2015 mennessä.



Ympäristösuojelulain 191 §:n mukaan valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.
- 6) Saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa koltalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

Valtion valvontaviranomaisella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö


Juhani Kaakinen



Tarkastaja


Henna-Mari Alavuokila

Liite Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitusaika on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Postitse kirjeellä toimitettu päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, ellei muuta näytetä. Viranomaiselle päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi saapumispäivänä. Postitse saantitodistusta vastaan toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus. Milloin kyseessä on sijaitiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Vastaanottajalle tai tämän edustajalle henkilökohtaisesti luovutetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottamisesta laadittu tiedoksisaantitodistus.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1058/2013) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 97 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

postiosoite: PL 204, 65101 VAASA
käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA
aukioloaika: 8.00 - 16.15
puhelin: 029 56 42611
telekopio: 029 56 42760
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Internet-osoite: www.oikeus.fi/hao/vaasa

